

Vpl. Pyhäjärvi

Torstai 28. heinäkuuta 2016

Pyhäjärveläisyyden vaali - Karjalan puolustaja

N:o 7 61. vuosikerta

Lauluntäyteiset Pyhäjärvi-juhlat takana

Viipurin läänin Pyhäjärvi-juhlia on nyt vietetty jo 70 kertaa. Vpl. Pyhäjärvi-Seura oli ottanut järjestettäväkseen juhlat Tuusulanjärven maisemissa Järvenpäässä, ja kolmattasataa henkeä saapui paikalle tilaisuutta juhlistamaan.

Jumalanpalveluksella ja sankarihautojen kunniakäynnillä alkanut sunnuntai 9.7. juhla oli karjalaisten laulun täyteinen. Ensi vuoden juhlaa valmistellaan parhailaan vanhalle kotiseudulle Pyhäjärvelle, jonne toivotaan jo nyt eri perheiden ja sukujen kokoavan joukkojaan matkaan.

Voimistelu- ja urheiluseura Kaiun muistoviestikin juostiin, ja Nokian seudulta olevat pyhäjärviset pääsivät tavoitteeseensa eli nappasivat voiton kolmatta kertaa peräkkäin ja saivat samalla komean kiertopalkintoputyn omakseen.

Juhlapuheen pitänyt kansainvälisen politiikan professori, erityisesti Venäjään perehtynyt tutkija Tuomas Forsberg käsitteli päivänpolttavia aiheita esityksessään.

Juhlille osallistuttiin monien sukupolvien voimalla. Kaikkosen suvun viestijoukkueessa kirinyt kansanedustaja Antti Kaikkonen tuumasikin, että toki juhlille tultiin, kun isä oli keneltäkään ennalta kysymättä ilmoittanut perheen joukkueen mukaan.

Toinen Pyhäjärvi-juurinen kansanedustaja, säätiön hallituksen pj. Pertti Hakanen puolestaan infosi, että ensi kesän juhlien järjestelyjä Pyhäjärvellä jatkettiin heti juhlien jälkeen käydyillä neuvotteluilla venäläisviranomaisten kanssa.

SIVUT 2, 4-8

Kolmen sukupolven voimalla juhlille osallistuivat Lina Kaikkonen, Mio Kaikkonen, äiti Jenni Marttinen, isä Mikko Kaikkonen sekä isovanhemmat Leena ja Jukka Kaikkonen.

Riitta Hirvonen juonsi juhlan kulkua.

Säätiön hallintoon kuuluvat kansanedustajat Pertti Hakanen ja Antti Kaikkonen viihtyivät juhlilla.

Säätiön asiamies Kirsti Naskali luki kuluvana vuonna stipendinsaaneiden nimet ja sukujuuret.

Viestin voitti Nokian Urheilijoiden pyhäjärviset. Joukkueessa juoksijat Jarno Valkama, Tuomas Kaasalainen, Aapo Kaasalainen ja Akseli Valkama. Toiseksi tuli KaikkoSET, joiden joukkueessa kirivät Lina Kaikkonen, Mikko Kaikkonen, Jenni Marttinen ja Antti Kaikkonen.

28. heinäkuuta 2016

Juhlat takana, uusia jo suunnitellaan

70. Pyhäjärvi-juhla on vietetty ja kesä rullaa kohti syksyisempiä ilmanaloja. Tänä vuonna juhliemme järjestämisessä kumppanina toimi Vpl. Pyhäjärvi-seura ja juhlapaikkakunnaksi valikoitui Järvenpää. Pääsimmekin jälleen kerran nauttimaan upeista ja hyvin järjestetyistä juhlista.

Juhlapäivän aamuna, kun lähdimme ajelemaan kohti Järvenpäästä, sääolosuhteet hieman askarruttivat mieltä. Taivas oli tummien pilvien verhoama ja kirkkoon mentäessä se repesikin sitten satamaan. Kaikkien onneksi kuitenkin jo seurakunta-opistolle siirryttäessä sekä Kaiun muistoviestiä juostaessa saimmekin nauttia upeasta ja jopa paahtavasta helteestä. Aamun epävakaiselta näyttäneeltä olikin yllättäen muuttunut hienoksi juhlasääksi!

Juhlapaikalla tuttuja tavatessani sekä vieraiden vapaamuotoisia keskusteluja seuraillessani olin jälleen kerran erityisen onnellinen siitä, että säätiömme vuodesta toiseen saa nämä upeat juhlat järjestettyä. Iso kiitos tästä kuuluu yhteistyöhön ryhtyville seuroille, jotka antavat lähes vuoden mittaisen panoksensa juhlien järjestelyyn. Tänä vuonna tämän kiitoksen osoitamme Helsingin Vpl. Pyhäjärvi-seuralle. Hieno etukäteistyö ja juhlapäivän erilaisten järjestelyjen hoitaminen mahdollisti meille kaikille upean juhlapäivän ja tunteikkaan ajatusten matkan rakkaalle kotiseudullemme. Suuren kiitoksen ansaitsevat lisäksi myös juhlalehden ilmoittajat, Järvenpään seurakunta sekä muut yhteistyötahot.

Hallituksen puheenjohtajana, yhdessä hallituksen kanssa saamme pohtia tulevien vuosien juhlapaikoja ja järjestelyjä. Pitkään olemme keskustelleet siitä, että olisiko mahdollista järjestää juhlat vuoden 1998 tavoin Vpl. Pyhäjärvellä.

Tämän mahdollistamiseksi on arvioitu säätiömme resursseja ja tehty valmistelevaa työtä. Olemme ko. työn tuloksena päätyneet ratkaisuun, jossa vuoden 2017 juhlat järjestetään Vpl. Pyhäjärvellä. Tarkka päivämäärä ja muut yksityiskohdat tarkentuvat vielä lähiviikkojen aikana. Niistä tiedotamme seuraavissa lehden numeroissa lisää.

Vaikka suurimmat suuntaviivat ovat nyt selvillä, juhlien onnistunut järjestäminen vaatii kuitenkin vielä keskusteluja paikallisen hallinnon ja muiden toimijoiden kanssa. Lehden ilmestyessä olenkin juuri palannut Pyhäjärven matkalta ja juhlien järjestelytyö on jälleen askeleen pidemmällä. Järjestelyt vaativat tällä kertaa kuitenkin myös varasuunnitelman, sillä kaikkiin skenaarioihin on varauduttava, kun juhlamatka suuntautuu nykyrajan taakse. Näin pyrimme välttämään myös sitä, että juhlaperinteemme katkeaa, mikäli yllätyksiä ilmaantuu. Itse olen kuitenkin luottavainen mielin, sillä valmistelutyöt ovat edenneet hyvin.

Tulemme valmistelevaan lähtijöille hyvin yksinkertaisen matkapaketin siten, että juhlapäivä on bussien nousemisen ja laskenemisen välillä. Tämä vähentää sekä osallistujien että järjestäjien työmäärää. Hallintoneuvosto kokoontuu elokuulla yhdessä hallituksen kanssa kesäkokoukseen, jossa hyvin monipuolisesti suunnittelemme ja ideoimme säätiömme toimintaa – perinteitä kunnioittaen mutta uudistuksiaan kaihtamatta!

Lopuksi kannustan Teitä jokaista toimittamaan lehtemme päätoimittajille omakohtaisia tarinoitane, perhetapahtumienne kirjoituksia ja tietenkin uusien lehtien tilaajien osoitetietoja. Näin pystymme säilyttämään tasokkaan lehtemme myös tuleville sukupolville. Nautinnollista loppukesän aikaa toivottelee,

PERTTI HAKANEN
hallituksen pj

Kiitos Järvenpään Pyhäjärvi-juhlista

70. Vpl. Pyhäjärvi-juhlat vietettiin 10.07.2016. Esitämme sydämelliset kiitoksemme juhlatoimikunnalle, talkooväelle, ohjelmansuorittajille, yksityishenkilöille ja yhteisöille, kaikille tapahtumaa eri tavoin tukeneille sekä juhlayleisölle.

Teidän kaikkien myötävaikutuksella saimme viettää hienon juhlapäivän.

Ilman vapaaehtoista talkooväkeä ja tukijoita Suomen sadat kesätapahtumat eivät olisi mahdollisia, niin on Vpl. Pyhäjärvi-juhlienkin kohdalla.

Tapaamisiin ensi vuoden juhlassa!

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

PERTTI HAKANEN
Hallituksen puheenjohtaja

KIRSTI NASKALI
Säätiön asiamies

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön myöntämät apurahat ja stipendit vuonna 2016

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hoidossa on viisi rahastoa, joista voidaan myöntää apurahoja ja stipendejä seuraavasti:

- Perinnerahasto I:stä äidinkieltä tai musiikkia opiskeleville tai tutkiville
- Arvo Kukon rahastosta humanistisia tieteitä opiskeleville

- Arvo Pärssisen rahastosta oikeus- ja taloustieteitä sekä taloushallintoa opiskeleville
- Helmi Pärssisen rahastosta puutarha-, karjalais- tai maa- ja metsätaloutta opiskeleville

- Aune ja Vilho Kähösen rahastosta opiskeluun sekä pyhäjärveläisyyttä tukeviin tutkimuksiin.

Hakuilmoituksen mukaan apuraha tai stipendi voidaan myöntää, jos hakijan sukujuuret ovat Vpl. Pyhäjärvellä. Lisäksi hakuilmoituksessa edellytettiin, että opinnot ovat tulossa päätösvaiheeseen tai juuri päättyneet.

Hakemuksia tuli 26 kpl. Perinnerahasto I:n piiriin kuuluvia hakemuksia ei tullut yhtään (musiikkia tai äi-

dinkieltä opiskeleville), joten siitä rahastosta ei tänä vuonna myönnetty apurahoja.

Apurahoja ja stipendejä myönnettiin 13 kpl, yhteensä 3900 euroa ja ne on jo maksettu saajille.

Ohessa luettelo apurahojen ja stipendien saajista. Sukujuuret Pyhäjärvellä ilmoitetaan tässä niin kuin ne on hakemuksessa ilmoitettu.

Arvo Kukon rahastosta myönnettiin kaksi apurahaa:

- Ville Käyhkölle, hän opiskelee näyttelijäksi Drama Studio Londonissa Englannissa. Suku Pyhäjärvellä on Konnitsan kylän Käyhkölä.
- Katja Suuroselle kasvatustieteen maisterin opintoihin Oulun yliopistossa. Suku äidin puolelta on Pyhäjärven Laulajaisia.

Helmi Pärssisen rahastosta myönnettiin myös kaksi apurahaa:

- Kyllikki Järvikankaalle, hän opiskelee puutarhuriksi Järvisuodun ammatti-instituutissa Lappajärvellä. Suku isän puolelta on Yläjärven kylän Noloja ja Karvasia.
- Niina Näriäiselle agrologi-opintoihin Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Sukujuuret isän puolelta ovat Konnitsan kylässä, Näriäinen ja Äijö.

Arvo Pärssisen rahastosta myönnettiin kolme apurahaa:

- Mari Halmeelle, hän opiskelee kansainvälisen liiketalouden koulutusohjelmassa Jyväskylän ammattikorkeakoulussa. Suku äidin puolelta on Salitsarannan kylän Kiuruja.
- Mikko Haloselle, hän opiskelee kauppatieteiden kandidaatiksi Aalto yliopiston kauppakorkeakoulussa. Suku isän puolelta on Saapun kylän Halosia ja Enkkuan kylän Pulakoita.
- Juho-Tuomas Järvikankaalle, hän opiskelee Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulussa pääaineena johtaminen. Sukujuuret äidin puolelta ovat Yläjärven kylän Noloja ja Karvasia.

Aune ja Vilho Kähösen rahastosta myönnettiin kuusi apurahaa:

- Ville Haposelle hallintotieteiden maisterin tutkinto Tampereen yliopistossa. Suku isän puolelta on Noitermaan kylän Haposia ja Tiituan kylän Hankkiloita.
- Noora Jaloselle lähihoitajan opintoihin Länsirannikon Koulutus Oy WinNovassa Raumalla. Sukujuuret ovat Kiimajärven kylässä, Kurosa.
- Rauli Katilalle, hän opiskelee Turun yliopiston opettajankoulutuslaitoksella kasvatustieteen maisteriksi. Sukujuuret Yläppään kylän Haapasaaria.
- Miikka Kauppiselle, hän opiskelee ympäristösuunnittelijaksi Turun ammattikorkeakoulussa. Sukujuuret ovat Vernitsan kylällä, Lappalaisia.
- Aapo Koskelalle sähkötekniikan opintoihin Vaasan ammattikorkeakoulussa. Suku äidin puolelta on Noitermaan ja Valkeamäen kylän Niukkasia, Alakylän Karilaisia ja Saapun Mannikaisia.
- Atte Koskelalle, hän opiskelee tekniikan kandidaatiksi Aalto yliopiston sähkötekniikan korkeakoulussa. Suku äidin puolelta on Noitermaan ja Valkeamäen kylän Niukkasia, Alakylän Karilaisia ja Saapun Mannikaisia.

Onnittelut apurahojen ja stipendien saajille ja menestyksen toivotukset opintoihin ja elämään.

KIRSTI NASKALI

vpl. Pyhäjärvi

Kotisivut osoitteessa:

www.karjalanliitto.fi/vplpyhajarvisaatio

Tehtävä suoritettu

Säätiön talkooryhmä on toiminut jälleen. 10 henkilön ryhmä oli Pyhäjärven kirkkomaalla aikavälillä 16.-19.06. Tällä kertaa uusittiin kellotapulain paikkaa osoittava aita.

Matkaa edelsi aitatarpeiden maalaustalkoot Yrjö Inkinen siten kun toukokuun lehdessä on kerrottu. Tarkkaan ottaen ennen näitäkin talkoita aitalautoja oli päätetty Y. Inkinen Huitisissa ja Esko Pulakalla Nokialla.

Nyt on saatettu loppuun projekti, joka mielestäni alkoi aitojen ensimmäisen maalauksen yhteydessä 7 tai 8 vuotta sitten. Silloin aita maalattiin totesimme, että kummatkin aidat, sankarihauta-alueen ja tämä kellotapulain paikkaa osoittava, on lähivuosina uusittava. Alettiin kysymään lautojen perään. Ja niin käynnistyi prosessi, joka nyt tuli päätökseen. Isompi aita uusittiin kolme vuotta sitten ja pienempi nyt.

Matka tehtiin Hannu Putuksen linja-autolla, johon mahtuivat kaikki tarvikkeet mukaan, myös siis ns. juoksulaudat. Tolpat ovat painekyllästetyt, muu tavara kyllästämätöntä lautta. Pätkälaudat saatiin lahjoituksina kahdesta mestästä, samoin maalit lahjoituksena Uulatuotteelta. Muu tavara on ostettu.

Talkoolaiset olivat iältään 17-vuotiaasta yli 70 vuo-

den ikäisiä. Ikähaitari oli siis varsin laaja. Näyttääkin siltä, että säätiöllä ei ole mitään huolta talkooväestä tulevaisuudessakaan. Käytännössä on ollut niin, että pieni sanan kierto on saataminen on tuonut välittömästi tulosta. Ja kaikkea tarvittavaa on luvattu, aikaa, rahaa, tietotaitoa ja työkaluja lainaksi.

Työkalut ansaitsevat erityisen maininnan. Laudat ovat nyt ruuveilla kiinnitetyt, ja akkuvääntimiä oli paikalla useita parhaita saatavissa olevia merkkejä, jopa akkukäyttöinen kulmahiomakone. Millwaukee, Hitachi, Makita, DeWalt, moottori- ja raivaussahoina Stihl. Ainoastaan aggregaatti oli moottoriltaan esihistoriallinen Briggs & Stratton, jonka Esko olisi Yrjöltä ostanut heittääkseen paluumatkalla käyvästä Pikojokeen, mutta hinnasta ei päästy yksimielisyyteen – vielä.

Projektin teknisenä johtajana toimi Yrjö Inkinen. Ja hyvin toimikin. Mitään ei puuttunut ja loput tuotiin takaisin. Työkaluja ei hävinnyt. Vaikka sen aggregaatin perään ei olisi paljon itketty.

Ryhmä oli nöyränä, osittain tietyistä polvillaankin aitojen kimpussa ja ajatteli niitä, jotka haudoissa lepäävät. Mutta paitsi heitä, muisteltiin ja arvostettiin ensimmäistä talkooporukkaa, joka pystytti muisto-

Kuvassa vasemmalta: Lari Hakanen, Eino Kyykkä, Pertti Hakanen, Esko Pulakka, Kari Äikäs, Sampo Pärssinen, Yrjö Inkinen (edessä), Ossi Huppunen, Hannu Putus ja Markku Pärssinen

merkin ja ensimmäisen aidan 90-luvulla. Tuosta ryhmästä ei ollut mukana enää kuin Yrjö, ja monet ovat jo lopullisesti poistuneet keskuudestamme. Aitoja

on helppo uusia, mutta aloitus on ollut haastavaa.

Jos tämä projekti on nyt päätöksessään, uusi alkaa muutaman kesän kuluttua.

Aidat pitää maalata jälleen 3-5 vuoden jälkeen.

Lämmin kiitos talkooveljille mukaan lukien liikennöitsijä Hannu Putus, joka teki töitä toisten kans-

sa koko ajan. Kesän hienoisimmat, yhteishenkeä kasvattavat kumppanuuden päivät taisivat tulla juhannuksen alla vietetyiksi.

ESKO PULAKKA

Farmari housuinen mies on souhoosin johtaja, vierellä Antti Musakka sekä Markku pärssinen ja Kari Äikäs

PERINTEINEN JA HENGITTÄVÄ

UULA
PELLAVAÖLJYMAALI

KORKEALAATUISISTA RAAKA-AINEISTA
AIDOISTA PIGMENTEISTÄ
SUOMEN SÄÄOLOSUHTEISIIN

UULA.FI

Rakas puoliso, isä, vaari
Agrologi

Viljo Kaarlo KUKKO

* 24.1.1923 Pyhäjärvi Vpl.
† 22.6.2016 Mouhijärvi

*Jäi ahkera työsi muistoksi meille,
hyvän sydämes ohjeet elämän teille.
Sä aina muistit ja huolta kannoit,
et paljon pyytänyt vaan kaikkiesi annoit.*

Kiittäen ja kaivaten
**Kirsti
Jari, Mari, Pinja, Lassi
Timo, Päivi, Ville, Salla, Kaisa**
sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme on siunattu 16.7.
Lämpimät kiitokset muistaneille.

Muistokirjoituksia

Pentti Veikko Laulajainen syntyi Viipurin läänin Pyhäjärvellä Elisa (Huuska) ja Matti Laulajaisen perheeseen kaksossiskonsa Liisan kanssa 24.9. 1932. Pentti kuoli 28.1. 2016 Ruotsissa Kalixissa.

Sota-aika kuljetti Penttiä ja perhettä paikasta toiseen: Suistamo, Sortalahti, Töysä, Jämijärvi, Lohijoki, Korpilahti, Luvia ja viimein Liminkaan 1947.

Hän osallistui Limingan työväen nuorten näytelmään ja lauluharrastuksiin sekä oli mukana urheilutoiminnassa niin paljon, että pääsi osallistumaan Limingan Lujan joukkueessa olympiasoihdun kantamiseen 1952. Isäni kertoi, että opiskeluaikoinaan Pentti usein juoksi Oulusta Liminkaan, noin 30 kilometriä, kun ei malttanut odottaa juna.

Pentti suoritti autonasetajan tutkinnon sekä teknisen koulun Oulussa, opintojen välissä hän oli töissä Oulussa sekä Ruotsissa. Ruotsiin asumaan muutettuaan hän suoritti ruotsinkielien opintoja sekä matematiikan opettajan tutkinnon ja jatkoikin eläkeikänsä asti matematiikan opettajana Jällivaarassa.

Eläkkeelle päästyään Riitta ja Pentti rakensivat talon Ylitornion Kuivakan-kaalle. Pentti harrasti kalastamista ja tykkäsi kuljeksia tammukkapuroilla narraamassa kaloja kännyköiden kuuluvuusalueiden ulkopuolella. Riitta oli monet kerrat hyvin huolissaan, kun kalastajasta ei kuulunut mitään.

Tammikuussa voimat ehtyivät ja elämä päättyi. Pentin siunaus ja muistotilaisuus oli 26.2.2016 Övertorneån kirkossa ja seurakuntatalolla.

1.7.2016 kokoonnuimme Liminkaan laskemaan Pentin tuhkauurnan Limingan Rantakylän hautausmaalle äitinsä ja isänsä kanssa samaan hautaan sekä Lapinkankaalle Arvo-veljelle muistelemaan puolisoa, veljeä, setää, enoa ja ystävää.

Lapinkankaalla oli Pentin puoliso Riitta Laulajainen, sisko Liisa Martikkala sekä tytär Tuula Luukinen ja puoliso Tuomo, Kalerovo-veljen tytär Arja Laulajainen, Arvo-veli, puoliso Anja ja heidän tytär Anni Mathlin sekä poika Matti Laulajainen ja puoliso Arja Laulajainen ja Riitan siskon mies Esa Lammassaari.

Kummisetää muistaen

ANNI MATHLIN
Arvo-veljen tytär

KERRO PERHEUUTISET

Pyhäjärvi-lehdessä. Julkaisemme joka numerossa tietoja perhetapahtumista. Muistathan kysyä asianosaisilta luvan tietojen julkaisuun, kiitos!

Kirkonsanoma

Kristuksen kirkkauden voima

Saarna kirkastussunnuntaina 10.7.2016 Järvenpään kirkossa Vpl. Pyhäjärvi-juhliilla. Kokoonnut seurakunta, rakas juhlaansa:

Kesäsunnuntaisin katseen usein Laukaan kirkon alttaritaulua. Se on taidemaalari Ekmanin teos vuodelta 1872 "Kristus kirkastusvuorella". Tämä aihe on ainakin 60 suomalaisen kirkon alttaritaulussa. Se osoittaa, että kirkastussunnuntain sanoma on ollut koskettava sekä taiteilijoille että kirkkokansalle. Suomessa ja Ruotsissa on kirkastussunnuntaita vietetty keskikesän aikaan. Suomen suven kirkkaus on ikään kuin kehkeysenä Jeesuksen kirkastumiselle.

Vuori on jo Vanhan Testamentin kertomuksissa ollut Jumalan kohtaamisen paikka. Mooseskin nousi Siinain vuorelle ja kohtasi Herran. Tunturin tai vuoren laelta näkee kauas. Kirkastusvuoreltakin näky ulottui Vanhan Testamentin suuriin hahmoihin ja eteenpäin Jeesuksen tulevaan kärsimystiehen kohti Golgataa.

Pietari, Jaakob ja Johannes saivat nähdä Jeesuksen jumalallisen olemuksen. Jeesus oli vaeltanut heidän kanssaan opettaen ja parantaen, mutta hänen olemuksensa syvin merkitys ei ollut vielä selvinnyt. Kirkastusvuorella Jumalan ääni vakuuttaa samoin kuin Jeesuksen kastehetkellä: "Tämä on minun rakas Poikani." Mooses ja Elia, Israelin historian keskeiset henkilöt olivat jo kirkkauden keskellä. Israelin kansa odotti heidän paluutaan. Nyt he näyttäytyivät varmistaen tätä hetkeä.

Jumalan hahmo on selittämätön ja ruumiillisille silmille näkymätön. Siksi kirkastusvuoren näky pakenee järjen laatimia tulkintoja. Kun opetuslapset eivät voineet kohdata Jumalaa suoraan kasvoista kasvoin, he kokivat valon, joka loistavana pilvenä verhosi heidät. Jeesuksenkin olemus loisti kirkkautta.

Kirkastusvuoren tapahtuma on ennen muuta Kristuksen juhla. Se on verrattavissa loppiaiseen ja helatorstaihin. Jeesus itse sai vahvistusta, mutta myös opetuslapset näkivät ja kokivat välähdyksen omaisesti Mestariinsa olemuksen syvän pyhyyden.

Jeesuksen jumalallisuus on monelle suuri ongelma. Jeesus hyväksytään laajalti hyvänä opettajana ja elämänviisauksien jakajana, mutta hänen jumalallinen olemuksensa ja tehtävänsä ei avaudu ymmärrykselle. Kirkastusvuoren näky osoittaa, että Jumala on meitä lähellä Jeesuksessa. Ääni, jonka opetuslapset kuulivat, ei koskenut vain käsillä olevaa hetkeä, vaan koko elämää. Kehotus: "Kuulkaa häntä" on meillemme osoitettu. Opetuslapset ajattelivat, että Jeesuksen seuraaminen toisi elämässä voittoja. He odottivat, että Jeesus olisi uuden Israelin valtakunnan perustaja. Mekin usein odotamme, että usko Jeesukseen toisi meille ennen kaikkea turvaa ja meidän olisi hyvä olla. Mekin rakentaisimme mielellämme majan, jotta varmistaisimme Jeesuksen pysymisen lähellä ja me olisimme suojassa kaikelta pahalta. Kuitenkin joudumme kokemaan niin kuin opetuslapsetkin, että arjessa tapahtuva, monesti ras-

kaskin elämä, on tie, jonka Jeesus kulki ja jolle hän kutsuu meidätkin.

Silti mekin olemme osallisia jo nyt ja sitten kerran, tämän elämän jälkeen, Kristuksen kirkkaudesta. Kuten auringon loiste heijastuu vedessä tai peilissä, samalla tavoin heijastuu Kristuskin meissä ja antaa valoa sisimpäämme. Voimme kasvaa päivittäin Herramme tuntemisessa, vaikka emme itse pysty erittelemään sitä. Idän kirkossa ikonit ja maalaukset julistavat kirkastusvuorikuvissaan voimakkaasti toivoa, että mekin muutumme Kristuksen voimasta ja kerran Kristuksen kirkkaus on muuttanut meidät kokonaan.

Kun pohdimme ja etsimme elämämme suuntaa, me toivomme, että "Herra kirkastaisi kasvonsa", niin kuin Herran siunaus sanoo. Me toivomme, että Kristus, Vapahtajamme, osoittaisi meille tien, jota meidän tulee kulkea ja että kykenisimme suorittamaan arjen vaatimuksista.

Te kaikki, jotka olette elämässänne kokeneet, miten raskaittenkin aikojen jälkeen löytyy voimia jatkaa eteenpäin, te tiedätte, mitä Kristuksen läsnäolon tuki merkitsee silloin, kun Jumala on ikään kuin pelästyttänyt meidät. Jeesus tuli kirkastusvuorella opetuslasten luo, kosketti heitä ja sanoi: "Nouskaa, alkää pelätkö." Karjalan kansa on elämässään joutunut kestämisen ääriäjoille, mutta on myös noussut ja löytänyt voiman uudestaan.

Opetuslasten oli palattava vuorelta alas. Niin mekin vietettyämme juhlaa yhdessä menemme takaisin jokapäiväisiin askareisiin, mutta juhlan kokemus kantaa. Niin tapahtuu myös hengellisessä elämässä. Me koemme vaikuttavana Kristuksen pyhyyden ja anteeksiannon suuruuden ja syvyyden ja Jumalan voiman tiettyinä armon hetkinä. Ne ovat heränneitten johtajan, Paavo Ruotsalaisen sanoin: "armon vilauksia". Ne ovat "armon hipaisuja, niin kuin ohitse lentävän pääskysen siiven hipaisu". Tavallisen elämän keskellä rukous ja yhteinen jumalanpalvelus vahvistavat meitä. Kristus kirkastuu meille hänen puhumisensa sanoissa ja hänestä kertovissa sanoissa.

Kun kuulemme ja miettimme kirkastusvuorikertomusta, se vaikuttaa meissä sen, mistä se puhuu: Jeesuksen ainutlaatuinen olemus, Jumala hänessä, selvenee. Kristuksen vaikutus meihin on suurempaa kuin meidän omat tuntemuksemme.

Me elämme tieteiden huippuyksiköiden saavutusten keskellä. Me tiedämme kyllä varsin hyvin erilaisten parantavien ja toisaalta tuhoavien säteilyjen voimasta ja vaikutuksesta, mutta Kristuksen kirkkauden ja voiman vaikutus on meille käsittämätöntä. Se ei ole tieteen eikä tiedon aluetta, vain usko ja luottamus voivat ottaa sen vastaan. Kuitenkin Kristuksen kirkkauden vaikutus meissä ulottuu ajan rajan tuolle puolelle lopullisen kirkkauden keskelle asti.

SILJA FORSBERG

Seppelpartiot lähdössä liikkeelle jumalanpalveluksen alussa. Meeri Kuusisto, Antti Kaikkonen, Hanna-Maija Peltonen, Eeva-Leena Keurulainen ja Juhani Paajanen.

Jumalanpalvelus on alkamassa. Terijoen messukasukka oli vaikuttava.

Nuijan varresta

Juhlien jälkeen

70. Pyhäjärvijuhlat on tätä kirjoitettaessa juuri pidetty Järvenpäässä, moneen kertaan mainostamassani äidin puolen mummulan junapysäkin tuntumassa. Enpä osannut nuorena poikana vanhempien kanssa tai myöhemmin yksinkin mummulaan matkustellakseni kuvitella, että tuollaisissa juhlissa pääsisin joskus päätössanoja lausumaan.

Etukäteen päätössanoja miettiessäni ajattelin, että juhlien väkimäärä voi jäädä totuttua pienemmäksi. Silloin olisin päässyt veistelemään, että ”pienemmät, mutta sielultaan suuret juhlat”. Vieraat kuitenkin ylättivät. Noin en päässyt sanomaan. Mutta sielultaan suuret nämä juhlat olivat. Jos puuttui vakiovieraita Hämeen-Satakunnan rajoilta, oli uusia juhlijointa Uudeltamaalta. Väkimäärä oli suurin piirtein normaali. Tuskin Karjala-talolle olisi saatu yhtään enempää vieraita. Parkkipaikat ovat Käpylässä vielä enemmän hakusessa.

Puitteet olivat mainiot. Parkkipaikkoja ja tilaa muutenkin riittävästi. Kaikki sujui hienosti. Pääjuhla oli juuri sopivan mittainen. Ja ennen kaikkea, ohjelma arvokasta ja ajankohtaista. Tuomakselle vielä erityiskiitos juhlapuheesta. Rohkenen puhutella etunimeltä ”oman papin poikaa”. Kuulutaanhan samaan suureen Pyhäjärvi-perheeseen.

Kokonaisuus on pienten osien summa. Monilukuisen kirkkokansa liikuttui kirkkoherran huomaavaisuudesta, kun hän käytti Terijoen juhlasukkaa. Anssi Hirvosen komea laulu herkisti mieltä lisää. Osia

Siljan saarnasta muistan vieläkin, mikä on harvinaista. Jos Tuomaksen puheen juoksu on mielessäme päätettäistä, voidaan tästä lehdestä tarkastaa mitä ihan todella kuultiin.

Mielestäni juhlapaikan valinta oli oikea ja osoitti, että vaihtoehtoja tulevaisuudessakin voidaan punnita ennakkoluulottomasti. Tulevaisuutta nimittäin on. Tuollainen juhlaansa ansaitsee parhaat mahdolliset juhlat edelleenkin. Säätiö tuntee vastuunsa ja pyrkii vastaamaan haasteisiin.

Ensi vuonna Karjalaan, Pyhäjärvelle, jos suinkin mahdollista. Se on yhteinen ponnistuksemme.

Palaan vielä mummulan maisemiin. Kävin lauantaina Pornaisten hautausmaalla. Siellä lepäävät mummu, vaari, tädit, enot, yksi serkkukin jo. Ajoin tuttujen peltojen ja rakennusten ohi. Mummulaa ei aktiivisena tilana enää ole, mutta pelot olivat rehevässä kasvussa. Oliko kova ikävä? Ei kova, pieni haikeus vain. He olivat kaikki voimakkaasti läsnä ilmassa, pellossa, muodostuvissa tähkissä, maisemassa.

Sama tunne kuin Karjalassa. Tai kotona.

ESKO PULAKKA

Merkkipäiviä

Raimo Musakka, kotoisin Pyhäjärven Salitsanrannasta, vietti 80-vuotissyntymäpäivää juhannusaattoina.

Päivää juhlistettiin perhepiirissä kesämökillä Nastolassa Salajärven rannalla kauniissa Suomen suvessa.

Kuten niin moni Karjalassa syntynyt, myös Raimo vietti monipuolisen, värikkään nuoruuden.

Evakkoon lähtiessään talvisodan aikana hän oli 3,5-vuotias. Matka oli tietysti kaikille raskas ja perhe päättyi ensin Alavudelle ja sieltä Vähäkyröön.

Jatkosotaa pakoon lähdettiin Uuraisiin ja sieltä edelleen Hämeenkyröön. Vennamo hoiti tuolloin evakoiden sijoitusta ja kylät jaettiin eri puolelle Suomea.

mea. Suurin osa pyhäjärveläisistä sijoitettiin Huittisiin. Raimon perhe päätyi naapuripitäjä Vampulaan.

Raimo lähti jo varhain kotoa ja meni 14-vuotiaana 1950 Lahteen Hennalan

varuskuntaan soitto-oppilaaksi. Hennalassa hän suoritti myös varusmiespalveluksen, jonka jälkeen siirtyi Päälystöopistoon.

Raimon vanhemmat ja veli muuttivat 1958 Vampulasta Lahden naapurikunta Nastolaan, jossa perhe harjoitti pääasiassa maanviljelyä, tilalla oli lemmiä, hevonen, lampaita ja kanoja.

Lahdesta löytyi myös puoliso, pohjalaisneito Elsa, sisar hento valkoinen.

Hennalan varuskuntasotokunnassa Raimo suoritti elämäntyönsä aina eläkeikään asti.

Juuret kaipasivat Karjalaan katsomaan kotikontuja, jotka ovat olleet jo monen matkan kohde. Sopiva kiintopiste oli serkku Lauri

Musakan rakentama Lomaranta Oy, jossa useat suomalaiset majoittuvat suorittaen maakuntamatkailua ja Laurin poikamiehen jälkeen hänen poikansa Antti ohjaa matkailijoita ja toimii tulkkina.

Raimo on asunut koko ikänsä evakkoretkiä lukuunottamatta Lahdessa ja osallistunut aktiivisesti kuukausittain järjestettävään Pyhäjärvikokoukseen.

Hyviä ja pirteitä eläkepäiviä toivottavat

PAMI, VESA ja EEVA

Isomummi ja Elmo

Seija Pärssinen pojan pojanpojan Elmo Eliaksen (s. 20.4.) kanssa kuvattuna. Elmo Elias on Seijan ja Anteron pojan Hannun ja Katrin pojan Tuomaan ja vaimonsa Jennin poika. Seija saavuttaa 80 vuoden rajapyykin 29.7. Onnea!

Väitöksiä

Terveystieteiden maisteri Virpi Sulosaari esitti väitöskirjansa Medication competence of nursing students in Finland tarkastettavaksi Terveystieteiden

tohtorin tutkintoa varten Turun yliopistossa 17.6.2016.

Vastaväittäjänä toimi professori Katri Vehviläinen-Julkunen Itä-Suomen yliopistosta ja kustoksena professori Helena Leino-Kilpi (Turun yliopisto). Väitöksen alana on hoitotiede.

Virpin isä on Pentti Sulosaari, ja Pentin äiti Aili Sulosaari o.s. Pulakka oli lähtöisin Noitermaan Vesikonmäeltä.

TtT-tohtorin tutkintotodistuksen Virpi Sulosaari vasta kesän jälkeen.

Kahvittajat Kirsti Jääskeläinen ja Sirpa Leivo talookohommissaan.

Tuusulanjärven kulttuurimaisemissa kelpasi karjalaistenkin juhlia

Vpl. Pyhäjärvi-seuran puheenjohtaja Riitta Hirvonen juonsi juhlan ja kiitteli samalla talkooväkeä, jota oli saatu mukaan juhla-juhlestelyihin yli puolensataa. Ja ilahduttavasti nousi käsiä kysymykseen, montako Pyhäjärvellä syntynyttä oli mukana juhlassa, joi- ta on siis pidetty eri puolilla Suomea jo 70 kertaa.

– Alkuvuosina eri puolille Suomea asettuneita pyhäjärveläisiä saapui juh- lalle tuhatmäärin. Päiväjuh- la oli pidettävä ulkosalla, useimmiten urheilukentäl- lä. Näin oli muutaman ker- ran vielä 1970-luvulla. Mutta vuosien myötä juh- lalle saapuvien määrä on vähentynyt. Vpl. Pyhäjär- vellä syntyneitä on Tilasto- keskuksen mukaan elossa vielä hieman yli 1200. Me muut olemme pyhäjärve- läisten jälkeläisiä. Olemme syntyneet niillä seuduilla, jonne vanhempamme ja isovanhempamme asute- tiin, enimmäkseen Sata- kuntaan. Vuotuisia Pyhä- järvi-juhliakin on pidetty niillä seuduilla.

Juhla aloitettiin Uusmaa- laisten laululla, jonka Jean Sibelius mitä todennäköi- simmin on säveltänyt vuonna 1911 Tuusulan kodissaan Ainolassa. Hirvonen totesi, että laulu on ehkä vaikein maakuntalau- lustamme, koska säkeis- tön sisällä on kaksi erilaista rytmiä. Kellokosken soit- tokunnan johdolla siitä kui- tenkin hyvin selvitettiin.

Pyhäjärvi-juhlia vietettiin keskellä suurta suomalaista kulttuurimaisemaa, Tuusulanjärven rannalla, kes- kellä Tuusulanjärven tai- teilijayhteisöä, joka 1800- luvun loppupuolella edus- ti kansallisromantiikan ai- kaa.

– Karelialismi, Karjala- aiheet näkyivät monen tai- teilijan töissä. Mm. Viipu- rissa opettajana toiminut runoilija J. H. Erkkö rak- ennutti tänne talonsa. Ha- losenniemen rakennuttanut Pekka Halonen tunne- taan Sortavalassa maala- tuista talvimaisemistaan. Ja karelialismi kaikuu Sibe- liuksen musiikissa.

Impi Wiika kertoo Py- häjärven historiassa ”Pien- Juhosta”, joka sanoi hä- nelle: ”mites, ko teäl meil ei uo mitteä murretta? Tuol ko liikut muuvval moalimas ni joka paikas o oma murtehies, et taho hei puhheist ai oikei selveä soaha.”

– Eipä taivu minulta tuo Pyhäjärven murre, vaikka se Pien-Juhon mielestä oli- kin selvää kirjakieltä, tuu- masi Hirvonen.

Järvenpään Karjalaseuran tervehdyksen tuonut kun- niapuheenjohtaja Jaakko Mäkelä kertoi myös laa- jasti alueen kulttuurivaikut- tajista, joiden myötä luotiin suurta suomalaista identi- teettiä sikäläisessä taiteilija- yhteisössä, karelialismi voi- makkaana vaikuttajana.

Laulun lahjaa juhlaan toi Kellokosken soittakunnan lisäksi Sakarat Lauulupeli- mannit, joka on Itä-Helsing-issä toimiva vanhaa suo- malaista kansanperinnettä ylläpitävä laulu- ja soitin- ryhmä. Sakarat on toimi- nut 25 vuotta Anja Hink- kasen johdolla. Ryhmä on Uudenmaan Kansan- musiikkilyhdistyksen suurin esiintyvä ryhmä. Orkeste- rin ja laulajien kokoonpa- no vaihtelee esitystilantei- den mukaan. Karjalaisessa laulusikermässään saatiin kuulla, miten he ylläpitävät karjalaisuutta.

Laulu- ja musiikkipitoi- sessa ohjelmassa laulettiin läpi myös kaikki Karjalaisten laulun seitsemän sä- keistöä. Laulun on sanoit- tanut ja säveltänyt P. J. (Pekka Juhani) Hanni- kainen (1854 Nurmes- 1924 Helsinki).

– Laulamme yleensä kolme säkeistöä, vaikka lau- lussa on kaiken kaikkiaan seitsemän säkeistöä, muis- tutti Hirvonen.

– Hannikainen muokka- si runoa 18 vuoden ajan ja teki siitä kymmeniä eri ver- sioita. Aluksi runoon valitiin Liperistä muistiinmer- kitty kansansävelmä, joka myöhemmin tuli tunnetuk- si joululaulussa No onkos tullut kesä. Mutta Hanni- kainen itse ei pitänyt tästä sävelmävaihtoehdosta, vaan hän halusi tehdä kar- jalaisille aivan oman maa- kuntalaulusävelmän, jolla sitä nykyisin laulamme. Lau- lu esitettiin ensimmäisen kerran 1898. Karjalaisten laulu on yksi niistä Suomen maakuntalauluista, joita sä- vellettiin 1800-luvun puoli- välistä lähtien sekä histori- allisten että uudempien maakuntien kunniaksi.

– Maakuntalauluissa on ensimmäisenä ihannoivaa alueen luonnon kuvausta, jota seuraavat kansan koh- taamat hankaluudet ja tais- telutahdon ilmaisut sekä maakunnan väen ja erityi- sesti naisten ylistys. Maa- kuntalaulut otettiin omiksi kansakoulujen, yhdistystoi- minnan ja laulujuhlien väli- tyksellä.

Viipurissa syntynyt An- neli Kammonen kertoi myös ”Karjalaiseukon teat- terimatkasta”.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallinnoimien rahastojen ja-

kamat stipendit esitteli asia- mies Kirsti Naskali ja muistoviestin tulokset ker- toi Pertti Hakanen.

Juhlan päätteeksi tilaisuus- teen kiitokset toi Pyhäjär- vi-Säätiön hallintoneuvoston puheenjohtaja Esko Pu- lakka.

Ennen säätiön tarjoamia 70-vuotisjuhlakahveja lau- lettiin vielä Karjalaisten lau- lusta ne tutut kolme säkeis- töä.

– Laulun neljännen sä- keistön sanoja ”kurja Kar- jalamme” on aika ajoin ar- vosteltu. Varsin usein tässä kohdassa on alkuperäisten sanojen sijasta laulettu ”kau- nis Karjalamme”. Sana ”kurja” viittaa tässä kuiten- kin siihen, että kaikista Suo- men maakunnista juuri Kar- jala on kautta aikojen jou- tunut eniten kärsimään so- dista, kuten on tapahtunut useita kertoja sekä ennen laulun kirjoittamista että myöhemminkin. Muutosta vastaan on huomautettu myös, että laulun ensim- mäisessä säkeistössä todel- la sanotaankin: ”kaunis Kar- jalamme”, tiivistä Riitta Hir- vonen.

Juhlakooste
MARJO
RISTILÄ-TOIKKA

Kuvat:
Yrjö Inkinen
Reijo Jääskeläinen
Mika Puranen
Marjo Ristilä-Toikka

Lippuvartiot saapuvat juhlapaikalle.

Sakarat-ryhmän värikäs ja vauhdikas esiintyjäjoukko.

Seurakuntatalon juhlasali oli lähes täynnä.

Yhteistyö todennäköisempää kuin konflikti

Pyhäjärvi-juhlien pääpuheenvuoron, juhlapuheen, piti Venäjän tutkimukseen ja kansainväliseen politiikkaan perehtynyt professori Tuomas Forsberg Tampereen yliopistolta. Hän uskoi, että käytännön yhteistyön vähittäinen lisääntyminen lännen ja Venäjän välillä on todennäköisempää kuin konfliktin kärjistyminen, vaikka Venäjä-pelkoa onkin olemassa.

Puhettaan Forsberg pohjusti 70 vuoden takaisista tunnoista.

– Kun ensimmäisiä Pyhäjärvi-juhlia kesällä 1947 vietettiin, elettiin vaikeissa oloissa. Pariisin rauhansopimus, jossa vahvistettiin vuoden 1944 Moskovan välirauhan mukaiset rajat, oli allekirjoitettu keväällä, mutta se ei ollut vielä astunut voimaan. Liittoutuneiden valvontakomissio ei siksi ollut vielä poistunut eikä vuodesta 1939 vallinnutta sotatilaakaan ollut siksi vielä julistettu päättyneeksi. Elettiin vielä vaaran vuosia eikä varmuutta tulevaisuudesta ollut. Syksyllä 1947 käynnistyivät neuvottelut ystävyys-, yhteistoiminta- ja avunantosopimuksesta Neuvostoliiton kanssa ja se solmittiin puolta vuotta myöhemmin keväällä 1948 – sopimus ratifioitiin eduskunnassa huhtikuussa neljää päivää Pyhän-säätiön perustamisen jälkeen.

69 vuotta sitten idän ja lännen välinen kylmä sota oli jo alkanut.

– 11. heinäkuuta 1947 Yhdysvallat julisti uudet suuntaviivat Saksan miehityspoliitikalleen, jotka tähtäsivät Saksan jälleenrakentamiseen ja vakauttamiseen. Marshall-apua koskevat suunnitelmat käynnistettiin ja samaan aikaan myös Neuvostoliiton johtama itäinen, kommunististen maiden blokki alkoi muodostua.

Kylmä sota kesti ylineljäkymmentä vuotta.

– 25 vuotta sitten kesällä 1991 Pyhäjärvi-juhlilla tuskin aavistettiin, että kuu-kautta myöhemmin vanhoilliset yrittivät kaapata vallan Moskovassa syrjäyttäen Neuvostoliiton johtaneen Mihail Gorbatshovin. Yritys päättyi draamaattisten vaiheiden jälkeen epäonnistumiseen, minkä jälkeen Baltian maat itsenäistyivät ja lopulta koko Neuvostoliitto hajosi.

Vaikka laajemmassa maailmanhistoriassa voidaan puhua globalisaation ajasta, Euroopassa uudelle aikakaudelle ei koskaan löydetty muuta vakiintunutta nimeä kuin kylmän sodan jälkeinen aika.

– Sitä leimasivat Euroopan taloudellisen ja poliit-

tisen integraation syventyminen ja sen laajentuminen erityisesti itään ja kaakkoon sekä pyrkimys edistää institutionaalista kumppanuutta Venäjän kanssa yhteisten sääntöjen ja periaatteiden pohjalta.

25 vuotta myöhemmin tämän aikakauden voidaan katsoa päättyneen.

– Venäjän toteuttama Krimin valtaus ja liittäminen osaksi Venäjää sekä sodankäynti Itä-Ukrainassa ovat läntisen käsityksen mukaan kyseenlaistaneet kylmän sodan jälkeisen turvallisuusjärjestyksen Euroopassa ja läntisten järjestöjen levittäytyminen itään taas Venäjän käsityksen mukaan, samalla kun Ison-Britannian eroa Euroopan unionista puoltanut kansanäänestys ja lisääntynyt kritiikki muuallakin yhdessä taloudellisten vaikeuksien ja pakolaiskriisin kanssa ovat haastaneet Euroopan unionin perustan, totesi Forsberg.

– Naton huippukokouksessa Varsovassa päätettiin juuri sijoittaa Viroon, Latviaan, Liettuaan ja Puolaan kuhunkin tuhatkunta monikansallisten joukkojen sotilasta, mutta myös jatkaa vuoropuhelua Venäjän kanssa. Venäjä ei kuitenkaan enää ole kumppani, vaan niin Naton kuin EU:nkin näkökulmasta ennemminkin kilpakumppani tai vastustaja.

Vastakkainasettelusta on kahdessa vuodessa tullut lännen ja Venäjän välisten suhteiden uusi ”normaalitila”.

– Nykyinen konflikti voikin kestää pitkään ilman, että kumpikaan osapuoli sitä varsinaisesti haluaisi. Vaikka suhteiden huonontuminen on ollut pitkän kehityksen tulosta, nykyinen vastakkainasettelu EU:n ja Venäjän välillä oli myös monien sattumien, väärinkäsitysten ja ulkoisten tekijöiden lopputulos.

– Tärkein syy suhteiden heikentymiseen ei ollut yhteisten intressien puute tai voimasuhteiden muutos, vaan pikemminkin kasvanut turhautuminen, epäluulo ja luottamuksen puute, joiden taustalla vaikuttivat myös erilaiset käsitykset suhteiden päämäärästä ja perusteista.

– Vaikka molemmat osapuolet selvästi pettyivät kumppanuuteen, kumpikaan ei silti varsinaisesti pyrkinyt nykyisen kaltaiseen vastakkainasetteluun. Osapuolet eivät myöskään tiedä, miten ne pääsisivät takaisin yhteistyöhön, sillä vaikka kumpikin haluaisi tehdä yhteistyötä, ne haluaisivat tehdä sitä omilla ehdoillaan.

Jos kummankaan osapuolen mielestä ei voida vain palata takaisin van-

haan, mikä sitten voisi luoda uuden pohjan?

– Venäjän käsityksen mukaan sen ja lännen yhteistyön edellytyksenä on Krimin tunnustaminen osaksi Venäjää sekä myös entisen Neuvostoliiton alueen hyväksyminen Venäjän etupiiriksi – ehkä Baltian maita lukuun ottamatta, mutta sielläkin venäjänkielisten oikeuksia pitäisi kunioittaa entistä enemmän.

Forsbergin mukaan Venäjän ja EU:n suhteita voitaisiin kehittää EU:n ja Euroasian unionin välillä tasavertaisina kumppaneina, kun taas Venäjän ja eri EU-maiden välillä olisi entistä enemmän bilateraalisia suhteita.

– Venäjä uskoo, että sen ei omista käsityksistään tarvitse antaa periksi, koska EU on heikko: se tulee löyhtymään ja kenties haajoamaankin, kuten Britannian kansanäänestys ”Brexitistä” osoitti. Lisäksi Kremlissä uskotaan, että lännen nykyisten johtajien tilalle äänestetään Venäjään kansainvälispoliittisiin tavoitteisiin myönteisemmin suhtautuvia poliitikkoja – mikä esimerkiksi Yhdysvalloissa voi olla mahdollistakin.

– Läntisen käsityksen mukaan taas yhteistyöhön voidaan palata, jos Venäjä ei enää pyri Ukrainan aseman heikentämiseen ja lopettaa sodankäynnin Itä-Ukrainassa ja jos Krimin asemasta voidaan keskustella ja sopia jollakin kansainvälisoikeudellisesti tyydyttävällä tavalla. Venäjän olisi kyettävä jotenkin tekemään tilä omista rikkomuksistaan, jotta samat ongelmat eivät heti uusiutuisi. Keskeiset läntiset päätöksentekijät uskovat, että sanktiot purevat ja taloudelliset tekijät ylipäätään johtavat siihen, että Venäjän täytyy palata yhteistyöhön lännen kanssa.

– EU:ssa uskotaan vahvasti, että muut vaihtoehdot, kuten kumppanuus Kiinan kanssa, ovat Venäjälle huonompia. EU-maiden johtajista ainakin Saksan liittokansleri Angela Merkel on valmis odottamaan pidempäänkin, että Venäjän on taas valmis noudattamaan yhteisiä normeja ja periaatteita.

Forsberg arveli, että nopeaa keinoa suhteiden parantamiseksi ei ole, sillä molemmat osapuolet uskovat, että aika on heidän puolellaan.

– Venäjä ei halua keskustella lännen kanssa Krimistä eikä länsi Venäjän kanssa siitä, ketkä saavat olla EU:n tai Naton jäseniä tai kumppaneita. Kummankaan uskomukset sellaisesta isosta poliittisesta muutoksesta, joka johtaisi toisen osapuol-

len nykyisten linjausten radikaaliin muutokseen, tuskin toteutuvat aivan lähiaikoina. Mihinkään Jalta II tai Helsinki II -tyyppiseen isoon sopimukseen, joka voisi luoda suhteille uuden perustan, ei ole edellytyksiä, sillä riittävää luottamusta ei ole eivätkä osapuolet jaa edes yhteisiä näkemyksiä tosiasioista, joiden varaan tällaisia sopimuksia voitaisiin tehdä.

Pienissä Euroopan maissa, myös Suomessa, saatetaan pelätä sitä, että Venäjän kanssa tehtäisiin sopimus uusista etupiireistä.

– Läntiset johtajat eivät kuitenkaan ole olleet halukkaita tekemään sopimuksia etupiireistä ylipäätään, sillä ei ole mitään varmuutta siitä, että sellainen sopimus lisäisi turvallisuutta ja vakautta. On myös hyvä muistaa, että kylmän sodan aikainen etupiirijako Euroopassa ei perustunut mihinkään sopimukseen, vaan se syntyi voimapolitiikan tuloksena, kun Stalin sanoutui irti aiemmista lupauksistaan vapaissa vaaleissa valittavista hallituksista ja länsivallat käytännössä hyväksyivät Euroopan jaon tunnustamalla kommunistivetoiset hallitukset Itä- ja Keski-Euroopassa ja pidättäytyvät tukemasta kansanousuja näissä maissa.

– Tämä tapahtui kuitenkin tilanteessa, jossa puna-armeija oli jo miehittänyt etupiiriksi katsomansa alueet – ehkä joitakin poikkeuksia, kuten Suomea lukuun ottamatta – ja niissä oli vallassa Moskovan tukemat hallitukset, muistutti juhlapuhuja.

Helsingissä vuonna 1975 sovittiin turvallisuutta vahvistavista normeista, kuten rajojen loukkaamattomuuden periaatteesta.

– On kuitenkin epäselvää, mitkä uudet normit voisivat edistää turvallisuutta Euroopassa ja olla varsinkin kaikkien Euroopan maiden hyväksyttävissä, kuten Helsingissä. Tässä yhteydessä on hyvä muistaa se, että Helsingissä sovittiin turvallisuuden lisäksi myös ihmisoikeuksia koskevista periaatteista, jotka Venäjä nyt haluaisi karsia pois ETYJin asialistalta.

– Venäjä ei ole myöskään esittänyt rajoja koskevia uusia normeja, vaan piti Krimiä samankaltaisena tapauksena kuin Kosovon itsenäistymistä, eli oikeutti sen siellä asuvan venäläisen väestön oikeuksien loukkauksilla ja itsemääräämisoikeudella. Venäjän presidentti Vladimir Putin kuitenkin puolusti Krimin liittämistä voimakkaasti myös historiallisin syin. Krimin jälleenyhdistymistä koskeneessa puheessaan hän totesi, että ”ihmisten mie-

lissä ja sydämissä Krim on aina ollut kiinteä osa Venäjää. Tämä luja, totuuteen ja oikeudenmukaisuuteen perustuva vakaumus on siirtynyt muuttumattomana sukupolvelta toiselle huolimatta viime vuosisadan historiallisesta kehityksestä. Kerta toisensa jälkeen venäläisten historiallinen muisti yritettiin häivyttää, mutta siinä ei kuitenkaan onnistuttu”.

– Venäjän aikaisempia toimia hän moitti seuraavasti: ”Nyt monta vuotta myöhemmin olen kuullut Krimin venäläisiltä, että heitä kohdeltiin kuin perunasäkkiä. Tästä on vaikea olla eri mieltä. Ja mitä voidaan sanoa Venäjän valtion roolista? Se kumartui ja hyväksyi tilanteen, ja nieli tämän loukkauksen. Maamme kävi lävitse niin kovia aikoja, ettei se kyennyt puolustamaan etujaan. Mutta ihmiset eivät kyenneet sulattamaan tätä ilmiselvää historiallista epäoikeudenmukaisuutta.”

Monille karjalaisille ja heidän jälkeläisilleen nämä historialliset perusteet ja tunteet epäoikeudenmukaisuudesta voivat olla varsin ymmärrettäviä.

– Mikäli Venäjä siis haluaisi oikeuttaa Krimin liittämisen Venäjään historiallisten oikeuksien perusteella, sen olisi kyettävä esittämään nämä normit siten, että ne koskevat myös muiden maiden ja niiden kansalaisten historiallisia oikeuksia.

– Vaikka mikään iso uusi sopimus ei näytäkään todennäköiseltä, niin länsi kuin Venäjä ovat silti halukkaita tekemään käytännön yhteistyötä eri aloilla vastakkainasettelusta ja luottamuksen puutteesta huolimatta. Yhteistyötä tehdään kuitenkin ilman sellaista laajempaa vastavuoroisuutta, joka itsessään johtaisi suhteiden laadulliseen muutokseen. Käytännön yhteistyö voi tuki ajan mittaan lisääntyä hitaasti ja rajoitetusti, mutta se voi myös kohdata uusia takaiskuja, jos perustaa ei saada kuntoon.

Forsbergin mukaan myöskään kansalaisyhteiskuntien lähestymisen kautta ei ole näköpiirissä suhteiden paranemista, sillä aidolle ja luonnolliselle kanssakäymiselle on valitettavan vähän mahdollisuuksia.

– Tällaisten kontaktien määrät ovat laskeneet jyrkästi ja niitä on varsinkin Venäjällä hankaloitettu erilaisin lainsäädännöllisin toimin ja käytännöin; pikemminkin voisi olla optimistinen, jos kansalaisyhteiskunnat eivät entisestään erkaannu.

– Huolestuttavaa kyllä, jonkinlaista sotilaallistakaan yhteenottoa Venäjän ja lännen välillä ei voida enää sulkea pois. Todennäköistä se ei onneksi ole edelleenkaan. Molemmat osapuolet ymmärtävät vastakkainasettelun kärjistyksen vaarat, mutta toisaalta kumpikaan ei myöskään halua näyttää niin heikolta, etteikö olisi tarvittaessa valmis myös käyttämään sotilaallista voimaa – tietysti omasta näkökulmasta vain puolustautumistarpeita varten. Sodan vaarat tiedostetaan, mutta myös se, että mikäli asevoiman käyttöön ei oltaisi valmiita, avattaisiin ovet poliittiselle kiristykselle.

– Käytännön yhteistyön vähittäinen lisääntyminen lännen ja Venäjän välillä on siis onneksi todennäköisempää kuin konfliktin kärjistyminen. Kuinka pitkälle yhteistyössä päästään, riippuu tietysti monista tekijöistä, mutta mikäli yksi suurimmista syistä konfliktille on epäluulo toisen aikomuksia kohtaan, jo pelkästään ajan kulumisen ilman uusia konflikteja voi hälventää näitä epäluuloja.

– Jossakin historian myöhemmässä vaiheessa syntyy tilanne, jolloin luottamusta voidaan rakentaa uusien johtajien välillä. Silloin on tärkeää, että näillä johtajilla ja heitä tukevilla kansalaisilla olisi riittävästi rohkeutta päästä eroon vanhoista epäluuloista, korosti Tuomas Forsberg.

Tuoreet terveiset Pyhäjärveltä: Vuoden 2017 juhla järjestelyt etenevät

Vietimme Seijan ja poikien Larin ja Lennin kanssa lomaa viime viikolla muutaman päivän Vpl. Pyhäjärven seudulla, ajelimme tutuissa maisemissa ja muistelimme menneiden vuosien matkoja.

Majoituimme Käkisal-
messä vanhassa Vuoksen-
hovissa, nykyisin Hotel
Korela. Retkemme viime-
isen illan olimme Viipuris-
sa ja yövyimme tutussa
Viipuri Hotellissa. Ilta-
väkävetylle päätimme La-
rin toivomuksesta lähteä
Monrepos'n puistoon, pie-
ni sateentihku ei haitannut
kauniisiin maisemiin sekä
kulttuuriperinteeseen tutus-
tumista.

Etukäteen olin Antti
Musakan järjestämänä so-
pinut tapaamisen Pyhäjär-
ven Kyläneuvoston johta-
ja Larissa Sviritsin sekä
Pyhäjärven sovhoosin johta-
ja Aleksei Pavlovin
kanssa. Heillä molemmilla
on keskeinen rooli tulevi-
en Pyhäjärvi-juhlien toteu-
tuksessa, kuten Antillakin
paikallisena asiantuntijana.

Kävimmekin hyvän ja
yksityiskohtaisen keskuste-
lun siitä, miten järjestelyjä
viedään yhdessä tuumin
eteenpäin. Tapaamisesta jäi
luottavainen olo; yksityis-
kohdat järjestelyistä ovat
osin melko haastavia, mut-

Pertti Hakasen kanssa Pyhäjärven kyläneuvoston johtaja Larissa Aleksandrovna Svirits sekä Pyhäjärven sovhoosin johtaja Aleksei Valerovits Pavlov.

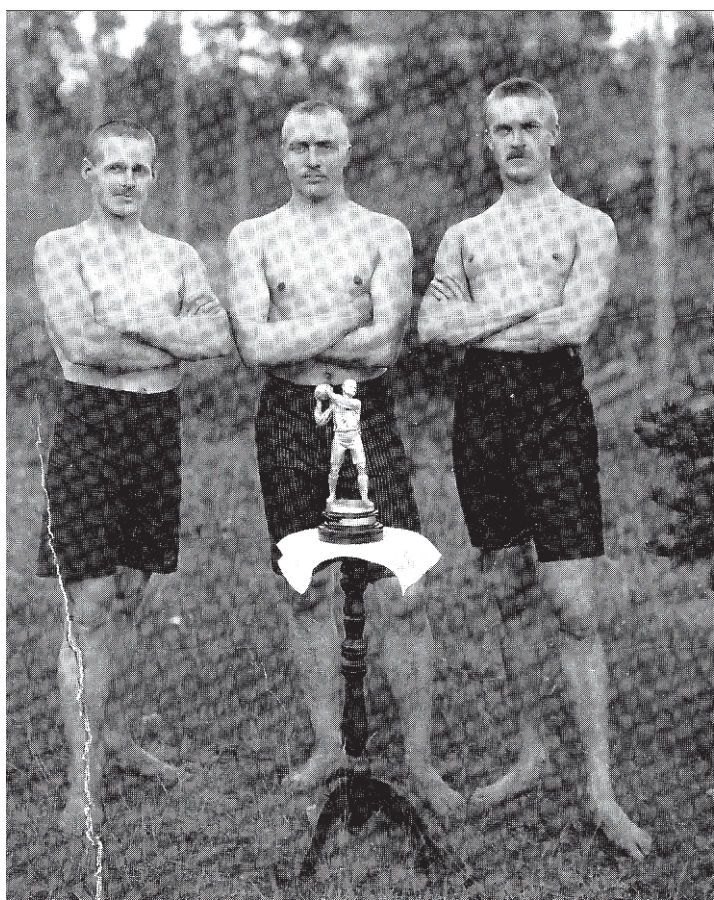
ta ymmärsimme hyvin tois-
temme ajatukset ja tote-
simmekin, että kaikki asiat
ovat järjestettävissä. Sovim-
me syksyille yhteisen tapaa-

misen, jossa tarkastelem-
me yksittäisten asioiden val-
mistelujen tilannetta.

PERTTI HAKANEN

Lenni, Lari, Pertti ja Seija. Kuva otettu Pyhäkylässä kirkkorannassa. Takana laskee jyrkkä rinne kohti Pyhäjärveä.

Kun Pyhäjärvellä alettiin urheilla, ei ollut vielä urheilupaitoja eik -
housuja, piikkareista ja lenkkiosuista puhumattakaan. Tässä
poseeraa kolme uljasta urheilijaa, vas. Juho Tihveräinen, Matti
Vesikko ja Aappo Hämäläinen. Valokuva Eudo Tenkanen vuoden
1910 paikkeilla.

Kun eräs mummo näki elämänsä ensimmäiset urheilukilpailut Kirk-
koaholla, hän kertoi ihmeissään, miten miehet juoksivat "melkei"
alaste, "ei olleet ko kuohittimet peitos"... Kuva Pyhäjärvi-kirjasta.

Maisemakuva Monrepos'n puistosta.

Tamperelaiset kävivät vieraisilla Helsingissä

Vuotuinen Tampereen Seudun Vpl. Pyhäjärvikerkon kevätretki tehtiin 21.5.2016 Helsinkiin Vpl. Pyhäjärvi-seuran vieraaksi.

Ensimmäinen kohteemme oli Pääkaupunkiseudun Karjalaisyhteisöt PÄÄSKY ry:n kesäkoti Villa Salmela Helsingin Jollaksessa. Itä-väylältä Herttoniemen kiertoliittymästä suuntasimme kohti Laajasaloa. Täältä erkaneet tie Santa-haminaan, jossa toimii mm. Maanpuolustuskorkeakoulu. Käännyimme vastakkaiseen suuntaan. Oikealle puolelle jää S-ryhmän Jollas-instituutti.

Tie muuttuu lopulta sotatieksi ja pian edessämme onkin v. 1886 rakennettu Villa Salmela, pienen huvilan meren rannalla. Pihassa meidän toivotti tervetulleeksi Vpl. Pyhäjärvi-seuran väki. Linnut lauloivat, ilma oli leppeää ja äärellä meri. Parin tunnin linja-automatkan jälkeen oli virkistävää nauttia tästä hetkestä.

Lohikeitto odotti jo, joten siirryimme sisätiloihin, missä sisustus myötäilee hyvin paikkaan sopivaa tyyliä. Maittavan lounaan jälkeen kuulumme PÄÄSKY ry:n hallituksen puheenjohtaja Anja Lehtisen esittelyn kesäkodista, joka on vuokrattu Helsingin kaupungilta. Vpl. Pyhäjärvi-seura ry:n hallituksen puheenjohtaja ja tämän kesän Pyhäjärvi-juhlatuomikunnan puheenjohtaja Riitta Hirvonen kertoi seurasta ja Vpl. Pyhäjärvi-juhlista Järvenpäässä.

Lauloimme yhdessä keväisiä, tuttuja lauluja Anssi Hirvosen säestäessä pianolla. Pihamaalla otettiin vielä yhteiskuva ja sitten olikin aika kiittää, siirtyä autolle ja matkaan kohti Vuosaarta.

Ajoimme läpi pientalovaltaisen Marjaniemen, jossa eri aikakaudet kohtaavat 1920-luvulla perustetusta huvilayhdyskunnasta tämän päivän rakennuskulttuuriin. Käyntikohteemme oli Vuosaaren kirkko, joka on valmistunut 1980 ja sitä on laajennettu 2006. Riitta Hirvonen oli seurakunnan kanttori ja jäi täältä eläkkeelle 40 vuotta kestäneen työrupeaman jälkeen.

Kirkkosalin etuväsymällä on lattialla 26 äänikertaiset urut, jotka on valmistanut Kangasalan Urkutehdas. Kuulimme lisää uruista soittimena ja näytteeksi Mendelssohnin hämmärräsin, joka kajahti juh-

lallisesti, vain morsiuspari puuttui. Lauloimme vielä yhdessä Suvivirrestä kolme ensimmäistä säkeistöä.

Kirkon alttariseinä on mielenkiintoinen. Taide-maalari Mauri Favén on tehnyt betoniseinään reliefin, kuvasarjan Jeesuksen elämästä, alkaen syntymästä ja päätyen käsissä ja jaloissa olevien naulanreikien näyttämiseen epäilevälle Tuomaalle. Riitta kertoi, että jokaiseen kuvaan löytyy virsi, jonka avulla kuvakertomus tulee eläväksi.

Kirkosta voi sanoa, että se on kodikas, isoihin ja pieniin tilaisuuksiin hyvin muuntauva, valoisa ja nykyaikainen. Yhteen kirkon tiloista valmisteltiin tyttövauvan kastepöytä.

Siirryimme kirkolta Suomen ortodoksisen kulttuurikeskuksen säätiön omistamaan kulttuurikeskus Sofiaan. Paikka on aikaisemmin ollut Osuuspankkiopisto. Pankin logo oli yhä ovenkahvoissa.

Taloesitteli meille Vuosaari-opas Anja Hinkkanen. Tutustuimme arvokaisiin ikoneihin ja ortodoksikappeliin, sekä vaihtuviin taidekokoelmiin. Kierroksemme lopuksi nautimme Sofiassa päiväkahvit. Yksi kurssiryhmä oli samanaikaisesti tauolla.

Ihastelimme vielä pihapihaa, hyväkasvuista mustikkavarvikkoo, josta on odotettavissa hyvä sato. Sitten olikin taas aika siirtyä autoon.

Tulimme Aurinkolahden uudelle asuntoalueelle Vuosaareen. Kärhöt kukkivat puistoissa! Alueella oli uusia, korkeita asuintaloja, ihmiset istuivat rantakahvilaissa, torikauppiat myivät tuotteitaan ja rannassa oli ankkuroituneina isoja veneitä. Tarpeeksi aluetta ihailtuamme jatkoimme matkaa.

Rantatien varrella oli vielä muutamia vanhoja huviloita, mutta uusia taloja paljon. Ajoimme ohi kumpuilevan, Teletappimaata muistuttavan Vuosaaren golfkentän, joka sijaitsee aivan meren rannalla. Sitten näkyi iso kahvinruskea teollisuusrakennus, Pauligin kahvipaahtimo, joka on vihitty käyttöön tämän vuosikymmenen alussa. Se on valittu vuoden 2009 Teräsrakenteeksi.

Paahtimo on tärkeä yritys meille suomalaisille. Tutustumiskierroksille voi joutua odottamaan pitkään, joten katsoimme vain auton ikkunasta.

Retkeläisiä yhteiskuvassa Villa Salmelan pihakallioilla. Kuva: Riitta Hirvonen.

Tulimme Vuosaaren satama-alueelle, Kehä III:n ääressä, joten maantieteyhteys on hyvä. Satamasta on matkustajalaivayhteys mm. Suomeen ja Saksaan välillä. Toivotaan tietysti lisääntyvää tavaravienttiä.

Oppainamme olleet Riitta Hirvonen ja Anja Hinkkanen jäivät täällä pois autostamme. Oli aika kiittää heitä mielenkiintoisesta retkipäivästä ja hyvästä opastuksesta Itä-Helsingissä.

Ajoimme Vuosaaren tunnelin läpi Kehä III:lla ja sieltä kohti Pirkanmaata. Mitähän Tampere voisi tarjota vastavuoroisesti Helsingin pyhäjärveläisille?

PIRJO KIIALA,
kerhon sihteeri

Riitta Hirvonen, kesäkodin emäntä Tarja Eskelin ja Anja Lehtinen. Kuva: Pirjo Kiiala.

Iloista niittoväkeä Määttäsén pellolla Matiskalassa 1937. Vas. Anni Haikonen, Bruno Paavola, Maria Haikonen, Erkki Silander, Aleks Määttänen, Aapro Kiiveri, Saimi Haikonen, Aino Musakka ja Maria Kiiveri, edessä koiran kanssa Fanny Määttänen. Kuva Pyhäjärvi-kirjasta.

Yhteisiin talkoisiin valoisan tulevaisuuden eteen

Seinäjoella viikkoa ennen juhannusta pidetyillä valtakunnallisilla Karjalan Liiton kesäjuhlilla puhui eduskunnan II varapuhemies Paula Risikko.

Hän korosti suomalaisten asenteen tärkeyttä. Risikon mukaan kansakunnan menestyksen avain on elämänmyönteinen asenne ja ratkaisukeskeisyys vastoin käymistenkin keskellä.

Risikko totesi, että Suomen historiassa Karjalan ja karjalaisten kohtalolla tulee aina olemaan oma paikkansa.

– Luovutettu Karjala elää vielä monien muistoissa. Se symboloi paljon myös niille, joilla ei omakohtaisia siteitä Karjalaan ole. Se symboloi luovuttamista, tappiota, mutta myös aikaisempien sukupolvien uurrastusta, pienen kansakunnan kykyä selviytyä ja nousta vaikeista oloista hyvinvointiyhteiskunnaksi.

– Tällä hetkellä valtakunnan tasolla suurimmat haasteet ja puheenaiheet ovat maamme talous, maahanmuutto sekä hallinto- ja palvelurakennemuutos. Valtiovalta on tehnyt useita toimia, talous on lähtenyt hienoiseen nousuun ja myös kilpailukykysojimus tuo hie- man kohennusta tulevina vuosina.

Myönteisistä uutisista huolimatta Risikon mukaan vaikea aika ei kuitenkaan ole ohi.

– Meitä kaikkia tarvitaan talkoisiin vielä pitkään. Meistä jokainen voi tuoda kortensa kehoon, jotta Suomessa tulevaisuus näyttäisi valoisammalta. Perustavaa laatua oleva kysymys on, miten suhtaudumme haasteisiin – ratkaisukeskeisesti vai luovuttaen, muita syytellen. Voimme kaikki ottaa oppia karjalaisista.

Risikko muistutti, ettei karjalaisen siirtoväen asuttaminen sotien jälkeen käynyt kivuttomasti eikä yhteentörmäyksiltäkään välttytty. Tuolloin maata tai asuntoa oli vailla lähes puoli miljoonaa karjalaisista.

– Asenteet karjalaisista siirtoväkeä kohtaan eivät aina olleet myönteisiä, vaikka tulijat muuttivat oman maan sisällä. Heitä arvosteltiin ja jopa nimiteltiin.

Risikko kiitti Karjalan Liitto ry:tä sen tärkeästä ja pitkäikäisestä työstä karjalaisten ja karjalaisen kulttuurin hyväksi.

– Karjalan Liitto ja sen jo yli 75 vuotta jatkunut toiminta ovat erinomainen osoitus kansalaisyhteiskunnan voimasta. Alkuaikoinaan Liitto oli tärkeässä roolissa siirtoväen elinolojen parantamisessa. Nyt työ karjalaisen perinteen ja kulttuurin ylläpitämiseksi sekä siteiden säilyttämiseksi luovutettuun Karjalaan on tärkeää.

Lähde:
Karjalan Liitto

KL:n naistoimikunnan käsityökilpailun satoa saatiin ihaillla juhlilla. Kuvat: Yrjö S. Kaasalainen.

Pitäjäesittelyt keräsivät juhlayleisöä tutustumaan näyttelyn aineistoihin.

Karjalaisten kesäjuhlien juhlakulkueessa Vpl.Pyhäjärvän lippua kantoi Yrjö S. Kaasalainen ja airueenaan olivat Emilia Kalliomäki Vpl.Pyhäjärvän kansallispuvussa ja koulukaverinsa Elina Kuortaneen puvussa. Yrjön tytär Katja Kaasalainen-Kalliomäki huolehti Vpl. Pyhäjärvi- nimikilven kantamisesta.

Nauhoitteiden metsästys

Tutkija Pirjo Poutanen on suorittanut vuonna 1977 Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön toimiksiannosta haastatteluja pyhäjärveläisten keskuudessa. Nauhoista puuttuu kaksi äänitettä, numerot 14 ja 15. Haastattelut on suoritettu 4.12.1977 Martti Pakarisella Vammalan Laukulassa. Haastattelutavaksi oli tuolloin Heikki Pakarinen. Puuttuvat nauhat saattavat löytyä entisten säätiön hallinnon jäsenten kotiarkistoista tai heidän lainaaminaan joltakin muulta henkilöltä. Haastatteluaineisto luovutetaan kokonaisuudessaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kansanrunousarkistolle.

Mahdollisesta löydöksestä pyydetään ilmoittamaan Kauko Hinkkaselle, puh. 0400 483993 tai kauko.hinkkanen@elisanet.fi.

SUVANNON SEUTU 1917-1921

elämää ja ihmiskohtaloita

Elämää ja ihmiskohtaloita
vuosilta 1917-1921

Tilaukset
Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö ja
Vpl. Pyhäjärvi-seura

Uusilla asuinsijoilla 70 vuotta, osa 4

Kirjoitussarja uusille asuinsijoille asettumisesta jatkuu. Aiemmat osat on julkaistu numeroissa 4, 5 ja 6.

Kuljun alue, Kulovedeltä Kuljun perämaan suuntaan
Kuljun ja Kauniaisten kartanot sijaitsevat vierekkäin Kuloveden rannalla vanhan Porintien varrella. Molemmilla olivat laajat maa-alueet, jotka ulottuivat Hämeenkyrön rajaan ja Jokisenjärven rantaan asti.

Siirtoväen sijoittamisen aikaan Kuljun kartanon omisti johtaja Bengt Elving ja kartano on edelleen samalla suvulla. Kuljun kartanosta asutukseen tuli myös Kuloveden ja vanhan Porintien välistä aluetta. Tälle peltoaukealle, lähemmäs maantietä, muodostettiin rintamamiestontteja ja kauemmas yksi asutustila ja yksi asutustontti.

Lähempänä rantaa oleva tila tuli Arvi ja Helmi Iso-Pahkalalle. Iso-Pahkalat olivat Kiimajärveltä, ja siellä heidän kotinsa sijaitsi kylän päätien varrella, sen alkupäässä. Rakennukset olivat tien kahden puolen, pellot järven suuntaan, taustana laaja Kiimajärven kangas.

Kävin kesällä 2014 Esko ja Iiris Iso-Pahkalan kanssa Eskon vanhempien kotipaikalla. Oli vaikuttava näky, kun koko entinen, tiheään asuttu kylä oli nyt yhtä ja samaa peltoaukeaa ilman ainuttakaan asuinrakennusta. Iso-Pahkaloitten kohdalle oli sentään jäänyt yksi komea lehtikuusi, ja siitä Musakan Antti reipain ottein taittoi oksan ja ojensi sen liiriksellä todistukseksi ja muistoksi paikalla käynnistä.

Veljekset Arvi ja Onni Iso-Pahkala asuivat perheineen Kiimajärvellä ollessa samassa talossa, mutta Suoniemellä kummallekin tuli oma tila asuttavaksi. Arvin ja Helmin nuorena perheessä olivat pojat Ensio, Leo ja Esko, uudessa kotipaikassa syntyi tytär, Mirja. Näistä veljeksistä Ensio teki elämäntyönsä metsätyönjohtajana Ahlströmillä ja asui Ulvilassa, Leo asui Nokialla ja oli Paperitehtaan palveluksessa. Mirja on ollut per-

hepäivähoitajana ja asuu perheineen Linnavuoressa. Esko asuu kotipaikalla ja on vuodesta 1975 pitänyt vaimonsa Iiriksen kanssa Iso-Pahkalan Puutarhaa. Kasvihuoneissa kasvatetaan myyntiin lähinnä kesäkukkia, sesonkiaikaa on alkukesä. Heidän pojallaan on omakotitalo samassa pihapiirissä ja nuorena perheessä on kiinnostusta suvun ammattia kohtaan.

Arvi Iso-Pahkalan naapuriin rakensivat uuden, tilavan kotinsa Pekka ja Hilma Pensasmaa. Noitermaassa he asuivat kylän keskustassa, lammeille vievän oikotien varressa. Heidän kotinsa siellä, entinen Perttulan talo, oli kaiketi koko kylän vanhin asuinrakennus. Vieläkin se on pystyssä, mutta kovasti madaltuneena. Noitermaassa Pekalla ja Hilmalla olivat jo lapset Kauko, Veikko, Pentti, Teuvo, Tauno, Tenho ja Hilikka, joka syntyi keuhkokuumeella.

Aikuisiksi vartuttuaan lapset löysivät oman paikkansa elämässä ja useimmat heistä sijoittuivat lähiseuduille. Kauko, Veikko ja Teuvo ovat jo kuolleet. Kauko asui Nokialla, Teuvo Tampereella ja Veikko Lahdessa, työhönsä vakuutusala. Pentti, rakennusmestari kouluttautunut, asuu Tampereella, samoin Tauno, joka teki elämäntyönsä Sokoksessa myymälänpäällikkönä. Tenho on opettaja ja asuu Ruotsissa, Hilikka asuu Sastamalassa ja Ritva on muuttanut Etelä-Suomeen. Isänsä rakentama talo pihapiireineen on edelleen sisarusten ja heidän perheittensä omistuksessa ja käytössä, nyt lähinnä kesäasuntona.

Vanhan Rajalan koulun kohdalta lähti vähäinen kylätie. Sitä pitkin kuljettiin noin viiden kilometrin päässä olevaan Kuljun perämaahan. Vuonna 1946 Rajalan koulu oli vielä toiminnassa, nykyisin koulurakennukset ovat yksityisomistuksessa. Tiekin on parantunut ja se on uuteen Porintiehen asti nimeltään Rajalanraitti.

Tien alkupäässä on laaja peltoaukea, minkä takaa-

Sanna Purasen, o.s. Piitulainen, hautajaiset Nokian kirkolla 25.9.1955. Siunauksen suoritti Suonien kirkkoherra Veli Karhenmaa. Suurin osa kuvan henkilöistä on Noitermaan siirtoväkeä. Kuvan omistaa Esko Puranen.

na näkyy "Asevelikylä". Tämän aukean reunaan, tien vasemmalle puolelle osoitettiin uusi kotipaikka Onni ja Hulda Iso-Pahkalalle. Heidän Kiimajärven kotipaikastaan on edellä kerrottu. Vanhempien lisäksi perheeseen kuului aikuisiässä ollut Gunnar ja muutamaa vuotta nuorempi Helge. Onni Iso-Pahkala oli kotikylässä asuessaan tunnettu puutarha- ja vihannesviljelyksistään. Sama jatkui Suoniemellä kohta rakennusvaiheen päätyttyä. Gunnar oli nuoren vaimonsa kanssa työssä mukana ja jatkoi sitä isänsä kuoleman jälkeen. Perheessä oli vastoinkäymisiä. Gunnar kuoli, sittemmin myös Helge ja talokin paloi. Perikunta myi tilan. Gunnarin lapsia asuu nykyisin Salossa.

Seuraavana, tien vieressä, on Mikko ja Hilja Purasen rakentama talo pihapiireineen, myös ensiasuntona ollut saunarakennus yhä paikoillaan. Suoniemelle tullessa perheessä olivat jo kaikki lapset, Salme, Rauri, Anneli, Seppo ja Esko, joka syntyi Pyhäjärvellä toukokuussa 1944. Mikko Puranen, nuorempi, oli Sanna ja Mikko Purasen vanhin poika. Hänellä perheineen oli omakotitalo kylän keskustassa, Ala-Vuoksen Osuusliikkeen vieressä. Mikko oli käsistään kätevä yrittäjä, samoin vaimonsa Hilja, joka oli opinsaanut konekutoja. Näitä taitojaan he käyttivät Suoniemelläkin asuessaan. Perheen lapsista Salme, nykyisin Viitaakso rakensi miehensä kanssa omakotitalon kotinsa naapuriin, tien toiselle puolelle. Salme on nyt palvelutalossa Nokian keskustassa ja koti on keskimmäisen tyttären, Annen, omistuksessa. Myös Esko teki omakotitalon perheelleen

vanhempiensa tilasta erotetulle tontille ja asuu lähellä kotipaikkaa. Eskon puoliso, Elina, o.s. Pulakka on samalta kylältä, Veikko Pulakan tytär. Tämä pariskunta on lähes noitermaalainen, lähes siksi, koska Elinan äiti on Pornaisista. Esko on tehnyt elämäntyönsä linja-auton kuljettajana, sittemmin yrittäjänä korjausrakentamisen alalla ja Elina Nokian kaupungin palveluksessa lastenhoitajana. Anneli valmistui maisteriksi ja oli äidinkielen lehtorina Tampereen seudulla, asuinpaikkanaan Tampere. Myös Seppo perheineen asui Tampereella. Veljeksistä Rauri teki rakennusalan töitä ja hänelle jäi vanhempien kuoltua kotipaikka. Isänsä kuoltua Rauri ja hänen tyttäret myivät rakennukset omakotikäyttöön ja pellot naapurissa asuvalle Lindroosille. Tästä Purasen sisarusarjasta ovat nyt jäljellä vanhin ja nuorin, eli Salme ja Esko.

Samalla Rajalanraitin aukealla on Erkki ja Irja Lindroosin talo ja punatiliinen navettarakennus. Perheen pojat Leo ja Esko olivat Suoniemelle tullessa yhdeksän ja kahden vuoden ikäiset. Lindroosit olivat Alakylästä. Siellä heidän kotinsa oli kylän alkupäässä, kylätiestä vähän oikealle. Kesällä 2014 rakennukset olivat edelleen pihapuitten ympäröimänä paikoillaan. Paitsi maatilaa, Lindroosilla oli Alakylässä myös saha. Uudellakin asuinpaikalla Erkki Lindroos jatkoi alkuvuosina sahaustoimintaa. Erkki osallistui aktiivisesti Suonien kunnallispolitiikkaan. Pojista Leo avioitui mouhijärveläisen Sirpa Kiilin kanssa ja asuu edelleen perheineen Mouhijärvellä. Esko ja puolisonsa Ritva pitävät kotipaikkaa.

Lindroosin naapurista, samalta puolen tietä, muodostettiin uudet asuintilat veljeksille, Armas ja Eemil Puraselle. Aiemmin on kerrottu, kuinka tämä Noitermaassa yhtenä ollut Simo Purasen tila jakautui nyt kolmeen osaan. Mikko Puranen, vanhempi, ja Simo Puranen olivat veljeksiä ja vanha Purasen tila oli jo Noitermaassa jaettu kahtia. Armas ja Rauha Puranen rakensivat uuden kotinsa vähän sivummalle tiestä. Perheessä olivat silloin pienet pojat Mauri ja Raimo. Maanviljelys ja karjanhoito olivat perheen elinkeinot, kuten yleisesti näillä uusilla tiloilla. Ajankuluessa perheen elämäntilanne muuttui. Raimo lähti nuorena miehenä Kanadaan, ja asuu siellä edelleen. Kotiin jäänyt Mauri kuoli, äitikin sairastui. Niinpä Armas myi tilan ja osti Nokialta osakeasunnon, johon muuttivat. Perheestä on nyt jäljellä Raimo, hänen iäkäs ja kaukana kotimaasta. Armas Purasen tila on edelleen asuttu ja nykyiset omistajat pitävät sitä hyvässä kunnossa.

Eemil ja Lempi Puranen rakensivat uuden kotinsa tien reunaan, samalle peltoaukealle kuin Armas Puranen. Perheessä olivat tuolloin lapset Raili ja Keijo. Suoniemellä syntyivät Raili, Inkeri ja Pertti. Lapset varttuivat ja perhe ahkeroi tilallaan. Vajaan kahdenkymmenen vuoden kuluessa kuolivat vanhemmat vain muutaman vuoden välein. Lapset luopuivat tilanpidosta ja hakeutuivat töihin kodin ulkopuolelle. Pellot myytiin naapuriin Mauri Puraselle ja metsät osti Heikki Karttunen. Sisaruksista Raili asuu Kyröskoskella ja oli työssä Kyrö Oy:llä. Raila opiskeli ekonomiksi ja on työskennellyt kaupallisella alalla.

Hän asuu nyt Nokialla. Raila on kiinnostunut "juuristaan" ja oli mukana Hovinkylä-Ojaniemi kirjanteossa. Lasten äiti, Lempi, o.s. Makkara, oli kotoisin Sakkolan Hovinkylästä. Inkeri on ollut apuhoitajana ja asuu Valkeakoskella. Keijon ja Pertin työpaikkana oli Nokian Paperitehtaat. Kotitalo pihapiireineen jäi Keijolle, joka kuoli äkillisesti kuten isänsäkin. Talossa asuu nyt Keijon puoliso, Leena Puranen ja lähistöllä on toisella heidän tyttäristään omakotitalo. Pertti osti Heikki Karttunelta perheen entiset metsät omistukseensa, ja viettää usein aikaa Heikin rakentamassa "Metsäkämpässä". Sieltä hänet näitä tietoja vartenkin tavoitin. Pertti asuu Nokialla ja hän, kuten luonnollisesti kaikki sisarusket, ovat eläkeiässä.

Kun mutkaista Rajalanraittia kuljetaan vajaa kilometri, tullaan pienelle peltoaukealle, jonne asettuivat Sanna ja Maria Puranen. Sanna oli vanhemman Mikko Purasen leski ja Maria, Maikki, kuten tuttavallisesti kutsuttiin, hänen perheensä tytär. He ehtivät rakennuttaa tähän pienen, kahden huoneen asuinrakennuksen ja ulkovajan, "sarraimen", jossa oli parille lehmälle paikka. Sanna, entisen Purasen talonemännän voimat olivat vähissä ja Maria sairasteli. Kylläiset ja varsinkin Mikko-pojan perhe usein heitä auttelivat. Sanna Puranen kuoli 50-luvulla ja Maria myi sitten paikan ja muutti Siuroon asunto-osakkeeseen. Nykyisin tällä paikalla on yrittäjäperheellä uudehko omakotitalo ja yrityksen tarvitsemat hallitilat.

Jatkuu...

ANNA-LIISA HEIKKILÄ

Iso-Pahkalan ja Pensasmaan maisemia. Kuva: Mika Puranen.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön adressit

Adressit 10 euroa
kappale
+ postituskulut.
Tilaukset:
Juhani Forsberg
Ryytimaantie 19 A 8
00320 Helsinki,
puh. 050-511 2899
tai
juhaniforsberg@gmail.com

**Tilaa oma Pyhäjärvi-lehti
tai anna ystävälle ja sukulaiselle lahjaksi!**
Tilaushinta edelleen vain
30 euroa vuosikerta
Lehti ilmestyy joka kuukausi
Soita tilaus p. 040 730 2622

Vpl. Pyhäjärvi -tuotteita edullisesti lahjaksi ja omaan käyttöön

Hanki nyt vaakunapaita, jota saatavana jälleen kaikissa pohjaväreissä valkoinen, helmenharmaa ja musta. Tuote, juuristamme kertova Vpl. Pyhäjärven vaakunapaita, sopii esim. lahjaksi ja asukseksi tuleville kotiseutumatkoiille, vaikka koko ryhmälle. Aidon värisellä Vpl. Pyhäjärven vaakunan kuvalla ja tekstillä PYHÄJÄRVI VPL varustettua erittäin hyvälaatuista T-paitaa löytyy valkoisissa ja mustissa sekä V- että pyöreällä kaula-aukolla, mutta helmenharmaissa vain pyöreäaukoisena. Koot S, M, L, XL hinta 15 e/kpl ja isommat koot XXL ja XXXL 20 e/kpl. Mustia V-aukkoisia vain muutama iso koko jäljellä.

Dokumenttielokuva Muistojen järvi vuosilta 1939-44 Pyhäjärvellä, mukana liuskan seloste elokuvasta, DVD:n hinta 20 e/kpl.

Seuran 50-vuotishistoriikki (2007) tarjoushintaan 10 eur/kpl. Hanki myös kirja Suvannon seutu 1917-1921, elämää ja ihmiskohtaloita: hinta jäsenille 30 euroa, muille 40 euroa.

Postitettaessa lähetysiin lisätään postituskulut. Tilaukset ja tiedustelut toistaiseksi ainoastaan Kaisa-Liisa Korhonen 050-590 5433, e-mail kaisaliisa.korhonen@kolumbus.fi (huom. muuttunut sähköpostiosoite)

Vpl. Pyhäjärvi-seura ry

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä tuotteita itselle tai lahjaksi:

Pyhäjärvi-kirja
350 s. Reino O. Kukko –
Kaarle Viika, 1989.
Historiaa sanoin ja kuvin,
sekä murrenasto
selityksineen.
Hinta 25 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön 60-vuotishistoriikki
136 s. Reino Äikiä, 2008.
Runsaasti kuvia ja muisteluja säätiön alkuajoilta ja eri paikkakunnilla pidetyistä Pyhäjärvijuhlista ja muista pyhäjärveläisten tapahtumista.
Hinta 20 euroa.

Suvannon seutu 1917-1921, elämää ja ihmiskohtaloita
336 s.
Suvannon seudun paikallishistorian työryhmä, 2015.
Hinta 40 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-pöytästandaari
Suunnittelu Kaarle Viika, 1963. Hinta 42 euroa.

Vpl. Pyhäjärvi-isännänviiri
Koko 45x400 cm.
Suunnittelu Kaarle Viika, 1992. Hinta 75 euroa.

Hintoihin lisätään
postituskulut.

Tilaukset ja lisätiedot
Pirjo Kiiala,
puh.0442815 047 tai
pirjo.kiiala(at)gmail.com.

Mistä löydän hyvän lahjan?

Tässä vihje: Hanki kirjapari *Kaunisti Vpl Pyhäjärveä*, osat I ja II. Yhteensä 736 sivua ja 1750 kuvaa. Koko A4. Hinta vain 95 euroa + läh. kulut. Lisätietoja ja tilaukset: taubila@pp.inet.fi tai 044 564 1040. Noudettavissa myös johtokunnan jäseniltä ilman lähetyskuluja. Sekä <http://vpl-pyhajarvi.fi/kirjapuoti>. Suvannon seutu 1917-1921 elämää ja ihmiskohtaloita 336 s. Hinta 40 euroa. Tilaukset puh. 040 021 3369. Suvanto-kirjaa vain tästä numerosta 040 021 3369 tai sähköpostistani. Numerosta 044 564 1040 vain Kaunisti Vpl Pyhäjärveä.

TAPAHTUMAKALENTERI

Seuraava suvantolaisii (Suvannon seudun pitäjäyhteisöjen) kokous pietää lauantak 24.9.16 alkae klo 13.00 Lahen srk-yhtymä Veteraan-salis, Kirkkokatu 5. Tiedustelut Erkki Heiskanen, Käkisalme-Säätiö.

Sakkola-juhlat Juupajoella su 7.8. Jumalanpalvelus kirkossa klo 10, päiväjuhla klo 13.30 alkaen liikuntahallilla. Juhlapuhujana Kreikan Suomen suurlähettiläs Pauli Mäkelä. Tervetuloa!

Ukkosen sukuseura ry (Sakkolan Koukunniemi, Pyhäjärven ja Sakkolan Lohijoki). Sukukokous on Kokemäellä Anttilan Kartanolla (Sonnilantie 111, Kokemäki) 13.8.16 alkaen klo 13.00. Kokouksessa ovat esillä sääntömääräiset asiat. Ruokailu 20 euroa (alle 12v 12 e, alle 4v ilmainen). Lisäksi musiikkia, arpajaiset ja leikkinmielisiä kilpailuja. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään 31.7.16: Raimo Honkasalolle (040 – 7208732) Tuija Ukkoselle (040-7534241). Tervetuloa sukulaisia tapamaan! -Sukuseuran hallitus

Matkoja, lähde mukaan!

12.-15.8. Pyhäjärvi, Pietari, Terijoki

19.-23.8. Petroskoi, Kizhin saari

9.-13.9. Laatokan kierros,
Sortavala, Aunus, Kiviniemi

Tiedustelut:
Heli Salminen puh, 050 5671586

Olli Lönnberg puh, 02 8652110

Muistojen järvi -DVD:stä on otettu toinen lisäpainos. DVD julkaistiin v. 2007. Uuteen painokseen v. 2011 lisättiin Kaarina Pärssisen kirjoittama esite. Levyä voi ostaa seuran tilaisuuksissa, kesän juhlilla tai jo ennakoon Kaisa-Liisa Korhoselta. Hinta on 20e / kpl.

Seuraava Pyhäjärvi-lehti ilmestyy elokuussa.

Aineistot toimitukseen viimeistään
12.8.2016 mennessä, kiitos!

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö sr
Kotisivut: www.karjalanliitto.fi/vplpyhajarvisaatio

Päätoimittaja:
Marjo Ristilä-Toikka
Korpimetsontie 16
37570 Lempäälä
puh. 040 730 2622
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Tilaukset, jakeluhäiriöt ja osoitteenmuutokset:
Toimitus, päätoimittaja
Korpimetsontie, Lempäälä
kts. yhteystiedot vierestä

Toimitusneuvosto:
Juhani Forsberg, Pertti Hakanen, Mauri Hauhia, Kirsti Naskali, Esko Pulakka, Markku Pärssinen ja Marjo Ristilä-Toikka.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön asiamies
Kirsti Naskali
Miharintie 312
37200 Siuro
puh. 040 719 2692
kirsti.naskali@gmail.com

Toimituksella on oikeus lyhentää ja muokata lehteen lähetettyä aineistoa.

Sivunvalmistus:
Marjo Ristilä-Toikka

Painopaikka:
Botnia-Print Oy
Kokkola

Tilaushinnat: koti- ja ulkomaat 30 euroa/vsk.
Ilmoitushinnat (pmm): kuolinilmoitukset.....0,70 e
tekstissä.....0,80 e
pienin ilmoitus.....20 e
Hintoihin lisätään alv. 24%